

Tematyka i program poglądowy szkolenia w zakresie dostępności stron internetowych

opracował. dr inż. Przemysław Kudłacik

1. Wprowadzenie do problemu dostępności treści elektronicznych

- wykorzystanie komputera przez osoby z dysfunkcją wzroku (powiększanie, kontrast)
- praca osoby niewidomej lub ze znacznym deficytem wzroku (czytnik ekranu, syntezator i monitor brailowski)
- praca z przeglądarką internetową, a inne niepełnosprawności
- dostarczanie zawartości w dostępnym formacie (definicja tekstu elektronicznego)
- Standard WCAG (ogólne idee)
- responsywność stron (dostosowanie do różnych formatów)

1 ćwiczenia. Preferencje SO, powiększanie i czytniki ekranu (Narzędzia testowania przygotowanego środowiska)

- ustawienia wysokiego kontrastu
- program Lupa
- czytnik ekranu (NVDA), podstawowa konfiguracja

2. Standard WCAG bliżej

(Najważniejsze zasady konstruowania dostępnych stron internetowych WCAG 2.0)

- struktura strony internetowej (elementy)
- kontrast
- możliwość powiększenia tekstu
- menu
- obiekty (w tym multimedia) i treści alternatywne
- generalizacja dokumentu z użyciem nagłówek i specjalnych odnośników
- formularze
- weryfikacja CAPTCHA
- unikanie okien dialogowych (lub odpowiednie udostępnienie)
- pozostałe najważniejsze zalecenia

2 ćwiczenia. Praca z przeglądarką internetową

(Narzędzia testowania pod kątem WCAG oraz osób ze znacznym deficytem wzroku)

- walidowanie stron (również pod kątem WCAG) - narzędzia online i offline
- dokumentacja programu NVDA dla osób testujących serwisy (skrót, tryby)
- zasady pracy w Przeglądarce internetowej (Firefox, Internet Explorer)
 - struktura strony internetowej
 - przemieszczanie się po ważnych elementach (nagłówki, listy, odnośniki, grafika)

3. Ogólne problemy adaptacji i tworzenia dokumentów

- powiększanie (powiększone ksero, skan + powiększony wydruk, A5 -> A4, A4 -> A3)
 - pogarszanie jakości podczas powiększania (kontrast, jakość)
- tekst elektroniczny, a zdjęcie (dokumenty skanowane)

- tyflografika ("ręcznie", komputerowo) - przybliżenie problematyki na wypadek potrzeby tworzenia/udostępniania map lub innych grafik dla niewidomych do samodzielnego wydruku

4. Publikowanie elektronicznych dokumentów

- przystosowanie i konwersja publikowanych dokumentów w czarnodruku do elektronicznego tekstu
 - programy rozpoznawania tekstu (OCR - komercyjne i darmowe)
 - zdradliwe rozpoznawanie automatyczne (przykład dokumentu)
 - procedura konwersji materiałów długich
 - konwersja podręczników
 - konwersja książek "w całości" (znakowanie nagłówkami HTML)
 - **ćwiczenia:** przetwarzanie dokumentów za pomocą FreeOCRnet
 - tworzenie materiałów dźwiękowych (audiobook) z tekstu elektronicznego (generowanie mp3 online i offline)
 - **ćwiczenia:** serwisy online (<http://text2speech.us/>), program Balabolka

MATERIAŁY ELEKTRONICZNE (CD/PENDRIVE lub www)

- darmowy program do konwersji tekstu na mp3
- darmowy program rozpoznawania czarnodruku (konwersja obrazu na tekst elektroniczny)
- czytnik ekranu NVDA
- czytnik ekranu WindowEyes (wersja demo)
- przykłady dokumentów

Prosta lista weryfikacyjna dla stron

- strona zawiera zawiera przystępne menu w postaci listy odnośników
- strona opisana z użyciem nagłówków lub innych znaczników (generalizacja zawartości)
 - mile widziane ułatwienia nawigacji (bezpośrednie odnośniki do głównych obszarów na górze strony)
- strona ma odpowiednie kontrasty
- strona pozwala na nawigację za pomocą klawiatury (niepełnosprawności ruchowe)
 - mile widziane wzmocnienie kontrastu wybranego elementu (tzw. focus)
- strona nie wykorzystuje niedostępnych technologii (jeśli tak to jak dodać zawartość alternatywną: media, zaawansowane obiekty jak animacje interaktywne oraz zweryfikować, czy nie utrudnia nawigacji za pomocą klawiatury)
- **bez paranoi i przesady**